

יומא ח. (14) עד י. (שד מהסוף)

ביאורי מושגים

הזאת מי חטאת - כל טמא הרוצה ליטהר חייב לטבול. טמא מת שרוצה ליטהר חייב בנוסף לטבילה במקווה גם שיזו עליו מים מעורבים באפר של פרה אדומה. ההזאה צריכה להיות ביום השלישי לטומאתו וביום השביעי. אחרי ההזאה השניה הטמא טובל ונטהר. (חוץ ממת, הטמא היחיד שצריך פעולה נוספת לפני הטבילה במקוה, הוא מצורע, שצריך להביא שתי ציפורים לפני הטבילה במקוה)

הצביעות - ר' יוחנן קובע שיש חומרה אדירה בצביעות. בגלל שאנשי בית שני היו צבועים לא התגלה להם מתי תבוא הגאולה. הסיבה לכך היא שכאשר ידוע בדיוק מהו החטא ניתן לדעת כמה זמן יש לתקנו. אולם כאשר החטא נסתר לא ניתן לדעת מה טיבו עומקו והיקפו וכמה זמן יש לעמול כדי לתקנו (על זה נאמר שלדעת מה הבעיה זה כבר חצי מהפתרון. לא ניתן לפתור את הבעיה בלי לדעת מהי בדיוק) לכן חשוב מאוד להודות על האמת גם אם היא כואבת.

במה נחלקו ר"מ ור"י

ניסיון הצעה א':

ר"מ: טומאה דחוייה (ולכן מטהרים אותו כמה שניתן)
ר"י: טומאה הותרה (ולכן מספיק טהרה מינימלית)

דחיה:

אם ר"י היה סובר שטומאה הותרה הוא לא היה מצריך שום טהרה.

ניסיון הצעה ב':

ר"מ: יש מצוה לטבול בזמן (וכיוון שאיננו יודעים מתי הוא נטמא מטהרים אותו כל יום)
ר"י: אין מצוה לטבול בזמן (ולכן מספיק לטהרו פעם אחת)

דחיה:

מצאנו בבבביתא אחרת שר"י סבר שטבילה בזמנה מצוה.

הצעה ג':

ר"מ: יש מצוה להזות בזמן (וכיוון שאיננו יודעים מתי הוא נטמא מטהרים אותו כל יום)
ר"י: אין מצוה להזות בזמן (ולכן מספיק לטהרו פעם אחת)

מהי שיטת ר' חנינא

עקרונית - אין מצוה להזות בזמן (ולכן ביום כיפור מספיק לטהרו פעם אחת)
בפרה אדומה תיקנו חכמים שיזו כל יום כדי שיתייחסו אליה בזהירות ובטהרה

הברייתא

מתי הזו מי פרה אדומה על הכהן

ר' מאיר:

כל יום (מד ימי ההפרשה)

ר' יוסי:

ביום השלישי וביום השביעי,

ר"ח סגן הכהנים:

כה"ג ביוה"כ: בשלישי ובשביעי,

השורף את הפרה: כל יום.

כיוון ש - כולם מודים שביום הרביעי לא היו מזים (כיוון שאין תרחיש שבו הזאה כזו תועיל)
וכיוון ש - בשבת לא ניתן להזות

היו משתדלים להפריש את הכהן השורף את הפרה כך שהיום הרביעי להפרשתו יהיה ביום השבת.

בית ראשון ובית שניהכהנים הגדולים

בבית ראשון הכהנים הגדולים כיהנו הרבה זמן (ולכן הלשכה נקראה לשכת בלווטי - לשכת השרים הנכבדים)
בבית שני הכהנים כיהנו מספר חודשים מועט (ולכן הלשכה נקראה לשכת פרהדרין - לשכת הפקידים)

סיבת החורבן

שילה חרבה בגלל גילוי עריות וזלזול בקדשים

בית ראשון חרב בגלל ע"ז, גילוי עריות ושפיכות דמים, (ולמרות זאת היו בטוחים שה' לא יחריב את בית המקדש)
בית שני חרב בגלל שנאת חינום. (למרות שהם למדו תורה ושמרו מצוות)

אבל בבית הראשון לא היתה שנאת חינום
בציבור הרחב, אלא רק בקרב ההנהגה.

זמן הגאולה

בבית ראשון חטאו בגלוי - ולכן גילו להם מתי תבוא הגאולה,
בבית שני היו צבועים - ולכן הסתירו מהם את זמן הגאולה.

אילו גולים טובים יותר

ריש לקיש: הגולים בגלות השנייה כיוון שהם לומדים תורה
ר' יוחנן: הגולים בגלות הראשונה טובים יותר כיוון שחזרו להם בית המקדש

מדוע לא שרתה שכינה במקדש השני (לא היתה נבואה אלא רק רוח הקודש)

ריש לקיש: כיוון שלא כל עם ישראל עלה,
ר' יוחנן: כיוון שבית המקדש לא נבנה בידי עם ישראל (אלא בידי הפרסיים)

מי ינצח הרומאים (שהחריבו את המקדש השני) או הפרסיםדעה א' - הפרסיים ינצחו

רבי: 'סחבום צעירי הצאן' - מכאן שפרס תנצח
ר"ב א': הפרסים ניצחו את הבבלים (שהחריבו את המקדש הראשון) ק"ו שינצחו את הרומאים (שהחריבו את המקדש שהפרסיים בנו)

דעה ב' - הרומאים ינצחו

רב (א'): למרות חוסר הצדק גזירה היא מלפני הבורא שהרומאים (שהחריבו את המקדש) ינצחו את הפרסים (שבנו את המקדש)
רב (ב'): הפרסיים רשעים כיוון שהם מחריבים בתי כנסת - לכן אין חוסר צדק בכך שהרומאים ינצחו

נימוקו הראשון של רב מתבסס על ההנחה, שכדי שעם ישראל יגאל צריך קודם
לכן שתשרה מלכות הרשעה 9 חודשים (אין הכוונה 9 חודשים בדווקא אלא לזמן
סימלי שמסמל את חודשי ההריון).

רק מתוך החורבן הנורא של מלכות רומי הרשעה יכול לצמוח המלך המשיח